

یادداشت •
مرتضی رحبی •

وزیر آینده باید استقلال تامین اجتماعی را به رسمیت بشناسد

معتقدم وزیر آینده تعاون، کار و رفاه اجتماعی باید اقتضاعات اقتصاد و بخش تولید را بشناسد، نیازهای این بخش را رصد کند و با دغدغه های فعالان این حوزه آشنا باشد. دیگر اینکه بداند که عمده مخاطبان این وزارتخانه کارگران و کارفرمایان هستند، بنابراین ضروری است نیازها و مطالبات هر دو گروه کارگری و کارفرمایی را بشناسد. شخص وزیر باید تشکلهای کارگری و کارفرمایی را در برنامه ریزی ها و مسائلی که در ارتباط با حوزه کار است لحاظ کند و نظرات آن ها را در برنامه ریزی ها دخیل کند. در حقیقت، انتظار می رود کارگران و کارفرمایان، نقش چینی تری در تصمیم گیری های وزارتخانه تعاون، کار و رفاه اجتماعی داشته باشند و بیشتر از نظرات آن ها استفاده شود.

انتظار دیگری که از شخص وزیر می رود این است که در مورد برخی از سازمان های حیاتی مانند تامین اجتماعی نیز تصمیم های منطقی و معقولی بگیرد و به استقلال تامین اجتماعی ایمان داشته باشد. همچنین وزیر آینده باید بر این باور باشد که در برنامه ریزی ها و نگاه استراتژیک سازمان تامین اجتماعی موضوع سه جانبه گری را رعایت کند. وزیر آینده باید به این معتقد باشد که شورای عالی تامین اجتماعی احیا کند؛ شورایی که متشکل از کارفرمایان و کارگران باشد تا سازمان تامین اجتماعی را که عده زیادی از شاغلان کشور را پوشش می دهد، بادموکراسی بیشتر و بازدهی بالاتری اداره شود. احیای شورای عالی تامین اجتماعی، موجب می شود کارگران، کارفرمایان و بیمه شده ها مطمئن شوند هزینه هایی که به تامین اجتماعی می دهند، صرف بهبود رفاهشان می شود. انتظار داریم با احیای شورای عالی تامین اجتماعی این سازمان طوری اداره شود که کارگران در آینده و در دوران بازنشستگی با مشکلات روحی و روانی متاثر از عدم تامین رفاهی شان، مواجه نشوند. در جایی مثل سازمان تامین اجتماعی باید مشارکت واقعی تشکلهای کارگری و کارفرمایی در برنامه ریزی ها و اهداف سازمان لحاظ شوند. در بخش تعاون هم افرادی هستند که تعاونی هایی را شکل می دهند که باید از آن ها نیز حمایت شود. این افراد فعال در حوزه تعاونی ها، اکثرا کار بلد و انسان های توانمندی هستند. باید در نظر داشت که تعاونی های فعال، تولید را تقویت می کنند و به همین دلیل، حمایت وزیر آینده از تعاونی ها، به نوعی حمایت از فرایند تولید است. تعاونی های متعددی در سطح کشور چه در بخش کشاورزی و چه در بخش صنعت فعال هستند و از وزیر آینده انتظار داریم این تعاونی ها را از یاد نبرد و فرایند کاری آن ها را تسهیل ببخشد. در بخش روابط کار نیز انتظار اصلاحات جدی داریم. در بخش روابط کار که برمی گردد به رابطه کارگر و کارفرما، باید وزیر آینده تلاش کند این دو را به هم نزدیک کند. در بحث مسائل ارتقای ایمنی و حفاظتی در محیط کار و همین طور کنترل بخش بیماری های شغلی نیز باید زیرساخت هایی از طرف دولت، به خصوص وزارت کار تدوین و تنظیم شود تا بتواند سلامت نیروی کار را ارتقا دهد. در صورتی که مسائل رفاهی و سلامتی و ایمنی کارگران رفع شود، خواهیم دید که بازدهی آن ها در محیط کار و داخل کارگاه ها ارتقا پیدا خواهد کرد که در نتیجه خیال کارفرما هم راحت خواهد بود.

وزیر آینده باید بداند برخی از مقررات حوزه کار باعث می شود که فاصله بین کارگر و کارفرما به وجود آید و در نتیجه، تولید به خطر بیفتد، به همین دلیل باید تلاش شود تا این گونه قوانین و مقررات با مشورت تشکلهای کارگری و کارفرمایی تغییر یابد. از سوی دیگر، صرف نظر از اینکه باید وزیر آینده، بنیه و دانش کار در سه حوزه تعاون، کار و رفاه اجتماعی را داشته باشد، باید اعتقاد داشته باشد که استفاده از نظرات کارگران و کارفرمایان در تصمیم سازی های حوزه کار، اولاً بستر انجام کار را برای اهداف و وظایفی که وزارت کار دارد، بسیار تسهیل می کند، ثانیاً از تنش بین کارگر و کارفرما جلوگیری می کند. نهایت همه این ها منجر به تقویت اقتصاد می شود و توانایی ملی ما را در حوزه های مختلف، بالا می برد.

عضو هیئت مدیره کانون عالی کارفرمایان ایران

واگویه های شرکای تامین اجتماعی با وزیر آینده

در روزهای آینده، وزیر جدید تعاون، کار و رفاه اجتماعی مشخص خواهد شد. کارگران، کارفرمایان، بازنشستگان، مستمری بگیران و سایر بیمه شده های تامین اجتماعی نیز انتظارات متعددی از وزیر رفاه آینده دارند. نمایندگان این تشکلهای، علاوه بر بیان مطالبات و خواسته های قانونی خود، انتظار دارند وزیر رفاه آینده، استقلال سازمان تامین اجتماعی در عرصه های مدیریتی و مالی را به رسمیت بشناسد و برخی قوانین مغفل مانده در این حوزه همچون قانون نظام ساختار رفاه و تامین اجتماعی را احیا کند. در یادداشت های پیش رو، نمایندگان تشکلهای از انتظارات خود سخن گفته اند و امید دارند از این تریبون، صدایشان به گوش وزیر رفاه آینده برسد.

۶. اکتیو

ویس مشرق

تشکلهای

انتظارات جامعه کارگری از وزیر کار آینده

روابط کار، صیانت از استقلال اداری-مالی سازمان تامین اجتماعی و احیای شورای عالی تامین اجتماعی با حضور و مشارکت عادلانه شرکای اجتماعی ضرورت دارد. از سوی دیگر، وصول مطالبات سازمان تامین اجتماعی از دولت و جلوگیری از تعرض به بودجه و اموال آن تحت هر عنوان و هر بهانه، همچنین دور کردن شستا از نفوذ احتمالی سیاسیون و واگذار کردن آن به صاحبان اصلی اش، یعنی مدیران کارگری و کارفرمایی و زدودن موانع انسدادی در توسعه امر تولید و خدمات در راستای بهبود اشتغال با هم افزایی ظرفیت های سایر عناصر موثر در این حوزه از دیگر برنامه های ضروری و قابل اجرا هستند.

افزون بر این، نهادینه کردن امنیت شغلی کارگران با بهره مندی از ظرفیت های موجود در قانون کار و خرد جمعی شرکای اجتماعی، صیانت از سوابق بیمه ای کارگران به ویژه کارگران صنوف و فصلی، کمک جدی به وضعیت معیشت مستمری بگیران و کارگران، متوقف کردن مهندسی تشکلات کارگری که گاه در برخی مقاطع مورد بهره برداری سیاسیون بوده، همچنین اجباری کردن آموزش های لازم برای تشکلات کارگری در زمینه های مدیریت، اقتصاد، سیاست، حقوق کار و حقوق بین الملل از دیگر مطالبات جامعه کارگری از وزیر رفاه آینده است.

همچنین ساماندهی جدی بخش تعاون می تواند موجب خروج از انجماد فعلی باشد. تقویت بخش تعاون، موثرترین گزینه گذر از تحریم است و بخش تعاون می تواند شایبیت اقتصاد مقاومتی را با ظرفیت های مردمی صرف کند.

نباید از خاطر برد که افزایش جدی بودجه مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار، ارتقای سطح کیفی و کمی اقدامات حفاظت فنی و بهداشت کار در کارگاه ها، بسط و تدوین استانداردهای مرتبط با حوزه حفاظت فنی و بهداشت کار و ارائه برنامه هدفمند برای همگن سازی آموزش های دانشگاهی با حوزه کسبوکار و آموزش و ترویج کارآفرینی خلاقانه هم باید در برنامه های

یادداشت •

مسعود نیازی •

مطالبات جامعه کارگری از وزیر آینده تعاون، کار و رفاه اجتماعی، گسترده است. واقعیت این است که مطالبات جامعه کارگری با همه حوزه های روابط کار، عجین شده و گره خورده است. در این راستا شاید بتوان به صورت کلیشه ای تنها به دو، سه مطالبه مهم جامعه کارگری، یعنی آزادی تشکلهای، ارتقای معیشت و امنیت شغلی کارگران اشاره کرد که وزیر کار جدید باید آن ها را ساماندهی کند، ولی شاید بهتر باشد جدای از این مطالبات برحق، به سرفصل های مهم و کمتر پرداخته شده دیگری اشاره کنم که توضیح هر کدام مثل مثنوی هفتاد فن کاغذ شود. در عین حال، اعتقاد دارم که وزیر آینده برای مدیریت سه وزارت در یک وزارتخانه، ماموریت خطیری دارد و در این راستا باید به مطالبات بر زمین مانده شرکای تامین اجتماعی نیز توجه ویژه شود. فصل به فصل قوانین کار و تامین اجتماعی به همراه قوانین تبعی آن ها مضامین حرکت هر مدیر ارشد محسوب می شود و در این کوتاه سخن، به عناوینی می پردازم که در طرف زمانی باقیمانده از دولت دوازدهم، این مطالب گنجایش طراحی یک برنامه اجرایی را در این وزارتخانه پیدا خواهد کرد. البته باید اعتراف کرد یک وزیر متعهد و کاردان می تواند سکون فعلی را با اجرای این برنامه ها از بین ببرد.

در وهله اول، اینکه مدیریت وزارت کار باید به دور از تأثیرپذیری از جناح های سیاسی باشد. این اتفاق باعث ایجاد عدالت در بدنه اجرایی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواهد شد. در صورت ایجاد تغییر در مدیران ارشد وزارت و ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی باید وزیر آینده، روش شایسته سالاری را جایگزین توصیه های جناحی و سیاسی کند.

همچنین عمق بخشی واقعی به سه جانبه گری در روند تصمیم سازی و تصمیم گیری های کلان در حوزه

یادداشت •

محمدعبدالربان •

کارفرمایان خواسته های قانونی متعددی دارند که برخی از آن ها سال هاست مسکوت مانده است. یکی از مهم ترین خواسته های کارفرمایان از وزیر کار آینده، این است که سه جانبه گری واقعی رعایت شود، یعنی دولت، جامعه کارگری و جامعه کارفرمایی، هر کدام سهم عادلانه و برابری در مدیریت تامین اجتماعی داشته باشند، نه اینکه فقط دولت، مهم ترین تصمیم گیر در حوزه مدیریت تامین اجتماعی باشد. دوم اینکه شورای عالی تامین اجتماعی احیا شود و سازمان تامین اجتماعی نیز

وزیر کار آینده باشد. جدای از این ها، ارتقای سطح دانش فنی و مهارتی کارگران با استفاده از آموزش های کوتاه و میان مدت، ارتقای سطح کارشناسی و فنی نمایندگان در مراجع حل اختلاف کار، تلاش برای راه اندازی مجدد دفتر سازمان بین المللی کار در ایران و تلاش برای پیوستن به کنوانسیون های آزادی تشکلات، مذاکرات دسته جمعی و رعایت حداقل سن کار هم باید در دستور کار قرار بگیرد.

همچنین انتظار می رود استفاده از ظرفیت های بالفعل کارشناسی و فنی در زمینه روابط کار و استانداردهای سازمان بین المللی کار به انضمام بهره مندی از تجربیات دولت های پیشرو و برگزاری همایش ملی کار به جای همایش های غیرکاربردی، بیش از پیش جدی گرفته شود.

عضو هیئت مدیره کانون عالی انجمن های صنفی کارگران ایران و کارشناس رسمی روابط کار

مروری بر عمده مطالبات قانونی جامعه کارفرمایی

دست درازی احتمالی به منابع تامین اجتماعی نیز متوقف شود. در طول سال های متمادی، در برخی مقاطع دولت های مختلف به منابع تامین اجتماعی به عنوان منابع قابل دسترس نگاه کرده اند که گاهی کسری منابع دولتی را نیز از منابع تامین اجتماعی جبران کرده اند.

استقلال تامین اجتماعی، این روند را متوقف خواهد کرد و موجب خواهد شد که همه منابع تامین اجتماعی فقط به بیمه شده ها برسد، نه اینکه در مسیرهای دیگری هزینه شود. این انتظاراتی که کارفرمایان از وزیر کار آینده دارند، انتظارات معقول و منطقی است که امید داریم مورد توجه قرار بگیرد و فراموش نشود.

رئیس هیئت مدیره کانون عالی انجمن های صنفی کارفرمایی ایران

تامین اجتماعی اتفاق نمی افتد. اگرچه اقداماتی مثل الکترونیکی شدن ارائه خدمات تامین اجتماعی، اقدامات مثبتی است که مورد تأیید شرکای تامین اجتماعی است، اما معتقدیم که اصل ماجرا این است که سه جانبه گری رعایت شود و عده خاصی پشت درهای بسته در باره سازمان تامین اجتماعی تصمیم گیری نکنند. نباید از خاطر برد که ۹۱ درصد بودجه تامین اجتماعی از طریق کارفرماها و کارگران تامین می شود و در واقع این سازمان متعلق به بیمه شده هاست، نه دولت، بنابراین انتظار می رود شرکای اجتماعی این سازمان، نقش جدی تری در مدیریت این سازمان داشته باشند.

استقلال تامین اجتماعی از دولت، موجب خواهد شد که

به عنوان یک سازمان مستقل و بر اساس تفاهم نامه ای که تمام تشکلهای کارگری و کارفرمایی امضا کرده اند، استقلال خود را به دست بیاورد. استقلال تامین اجتماعی، موضوع حیاتی است که بارها از تریبون های مختلف، اهمیت آن گوشزد شده است.

وزیر کار آینده، نباید خواستار مدیریت دولتی بر تامین اجتماعی باشد، زیرا تجربه مدیریت دولتی نشان داده که شرکای سازمان تامین اجتماعی در مدیریت دولتی، نادیده گرفته می شوند و خواسته های آنان چندان جدی گرفته نمی شود.

در واقع، اگر سازمان تامین اجتماعی استقلال خود را به شکل واقعی به دست نیاورد، تحول جدی در سازمان

ضرورت احیای قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی

خوشبختانه مجموعه ای که در حال حاضر به عنوان مجموعه کانون عالی کارگران بازنشسته و مستمری بگیر سازمان تامین اجتماعی فعالیت می کنند، از افراد خبره تشکیل شده و با مسئولان تامین اجتماعی و وزارت کار، رایزنی های سازنده ای را انجام می دهند که امیدواریم این رایزنی ها در حوزه های مختلف به نتیجه برسد.

در کل ما توقع داریم سازمان تامین اجتماعی از دست اندازی هرچه بیشتر کسانی که در این مجموعه هیچ سهمی ندارند، جلوگیری کند تا منابع و منافع سازمان تامین اجتماعی، صرفاً به بیمه شده های این سازمان تعلق بگیرد.

رئیس کانون بازنشستگان تامین اجتماعی استان گیلان و بازرس کانون عالی کارگران بازنشسته و مستمری بگیر سازمان تامین اجتماعی کشور

تامین اجتماعی نیست و از وزیر رفاه آینده انتظار داریم مسیر اجرای این قانون را هموار کند. متأسفانه در دوره های مختلف مدیریت دولت ها، سازمان تامین اجتماعی مصادمات مالی بسیاری دید و منابع نقدی اش به خطر افتاد. انتظار داریم وزیر رفاه آینده، منابع مالی تامین اجتماعی را منابع دولتی نداند و جلو دست اندازی ها به تامین اجتماعی گرفته شود. همچنین در این راستا انتظار داریم املاکی که سازمان تامین اجتماعی دارد، به سرعت ساماندهی شود تا زمینه های حفظ منابع مالی سازمان تامین اجتماعی، در سطح بالاتری فراهم شود.

در بحث بیمه های تکمیلی بازنشستگان نیز به وضعی رسیدیم که باعث شده سازمان تامین اجتماعی، حدود سه ماه از کسوراتی که از خود بازنشسته ها کم می کند، عقب بیفتد. در این زمینه هم باید اقدامات اصلاحی انجام شود.

زمان می برد و معمولاً همین مسئله باعث می شود که احقاق خواسته های بازنشستگان به تعویق بیفتد. همین مسئله برای جامعه بازنشستگان بسیار نگران کننده است. سوال اینجاست که چرا باید این قدر تغییر و تحولات در انتصاب مسئولان سریع و در زمان های کوتاه رخ دهد که ما مجبوریم تمام مسیر را دوباره از سر بگیریم. باز در عین حال امیدواریم وزیر آینده رفاه به توافقی های قبلی در حوزه تامین رفاه بازنشستگان پایبند و با تشکلهای بازنشستگی، تعاملات سازنده و پایداری داشته باشد.

همچنین در همین راستا، اجرای قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی، قطعاً در بهبود وضعیت سازمان تامین اجتماعی، تأثیرگذار خواهد بود. اجرای این قانون در حال حاضر یکی از خواسته های بحق بازنشستگان است که بی ربط به مطالبات سایر شرکای سازمان